

Дата: 15.12.22

Клас: 4 – Б

Предмет: ЯДС

Вчитель: Лисенко О. Б.

Тема: Подорож Кримськими горами.

Мета: продовжувати вчити наводити приклади і описувати природні угруповання своєї місцевості за планом (назва угруповання, рослини і тварини угруповання, зв'язки між ними, значення угруповання для людини); характеризувати мешканців природного угруповання, їхні зв'язки між собою і неживою природою; пояснювати залежність між умовами природної зони та її мешканцями, особливостями праці і побуту людей, які в ній проживають; аналізувати зв'язки в природних угрупованнях (організмів між собою, організмів із неживою природою); складати ланцюги живлення; характеризувати природну зону України за планом; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу.

Хід уроку

Користуйтеся презентацією під час опрацювання даної теми уроку або відео уроком за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=0d6GLa-BYQA>

1. Організаційний момент.

Приготуйте, будь ласка, все, що потрібно для уроку: підручник, зошит, ручку, олівці.

Старанно працюйте. Не забувайте робити хвилинки відпочинку та релаксації під час уроку.

2. Актуалізація опорних знань.

1) Фенологічні спостереження. Вправа «Синоптик».

Дайте характеристику сьогоднішньому дню.

2) Пригадуємо.

➤ *Де розташовані Кримські гори? Покажіть їх на карті.*

➤ *Чому вони мають таку назву?*

3) Рухлива вправа для очей.

3. Повідомлення теми уроку.

- Сьогодні на уроці ми подорожуємо Кримськими горами. Досліджуємо природну зону та її мешканців, особливості праці і побуту людей.

4. Вивчення нового матеріалу.

1) Робота з підручником ст. 149 – 151.

Найвища гора – Роман – Кош (1545 м)

Кримські гори

Кримські гори невисокі й складаються з плоских поверхонь, відокремлених ущелинами, які дістали назву **яйли** (з тюркської – «пасовище»). Найвища вершина Кримських гір – Роман-Кош (1545 м).

Узимку в горах випадає багато снігу, вирують завірюхи. Навесні йдуть дощі, улітку – грозові зливи. Осінь суха й тепла. Річки Криму беруть початок у горах. У них швидка течія, особливо під час танення снігу. На окремих ділянках річки утворюють водоспади. Улітку опадів мало, тому річки пересихають.

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

V	Я ЦЕ ЗНАЮ!!!	
+	ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!	
?	ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!	
-	Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ!!!	

2) Міркуємо як дослідники.

Знайдіть на фізичній карті України Кримські гори. З якою природною зоною вони межують?

3) Рухлива вправа. <https://www.youtube.com/watch?v=qWPw0h4KPLQ>

4) Рослинний світ природної зони.

сунічник
дрібноплідний

фісташка

мигдаль

сосна
кримська

У передгір'ї поширені трав'янисті рослини: тонконіг, півонія вузьколиста, горицвіт весняний, чебрець. Вище в горах ростуть ліси з дуба пухнастого й дуба скельного, ялівцю деревоподібного, сунічника дрібноплідного, фісташки, мигдалю. Великі площі займають ліси із сосни кримської.

У важкодоступних місцях збереглися зарості тиса ягідного, сосни Станкевича.

На яйлах постійно дмуть вітри та припікає сонце. Тут дуже мало вологи, проте рослини пристосувалися до таких посушливих умов. Чагарники переважно низенькі, сланкі, опушені або колючі, з дрібними листками. З трав'янистих рослин ростуть житняк, ковила, типчак, шавлія.

5) Тваринний світ природної зони.

олень плямистий

муфлон

Підручник.
Сторінка
150

У горах водяться благородний і плямистий олені. На крутих схилах і кам'яних осипах Бабуган-яйли трапляється муфлон. У дібровах мешкають борсуки та лисиці. У хащах можна натрапити на дикого кабана.

У горах мешкає багато птахів: синиці, сойки, дрозди (деряба та кам'яний), пищухи, яструби-перепелятники.

Тут є жаби, ящірки, змії і черепахи. У річках та озерах водяться форель, короп, карась, судак, лящ.

Багато видів рослин і тварин Криму занесено до Червоної книги України.

6) Практичне завдання.

До Червоної книги України занесено такі рослини: шафран вузьколистий, півонія кримська, тюльпан двоквітковий.

Дізнайтеся, які червонокнижні рослини трапляються у Кримських горах. Використовуйте доступні джерела інформації.

Півонія кримська

Тюльпан двоквітковий

Шафран вузьколистий

Підручник.
Сторінка
151

7) Чому так кажуть.

**Розумний в гору не
підє, розумний гору
обійде.**

8) Міркуємо як дослідники.

Чому рослинний і тваринний світ гір Криму та Карпат різний?

9) Творче завдання.

**Використовуючи різні джерела
інформації, підготуйте
повідомлення про цікавий
природний об'єкт Кримських гір.
За бажання намалюйте його.**

Фізкультхвилинка. <https://www.youtube.com/watch?v=qxkSQqecR0w&t=7s>

5. Закріплення вивченого.

1) Робота в зошитах ст. 74 - 75.

2) Перевіряємо себе.

1. Назвіть представників рослинного й тваринного світу Кримських гір. Які з них рідкісні? Як люди використовують природу гір Криму в господарській діяльності?

2. Порівняйте, як змінюються ліси від підніжжя до вершин у Карпатських і Кримських горах. Зробіть у зошиті схематичний малюнок.

3. Продовжіть речення: «Сьогодні я дізнався/дізналася...».

6. Підсумок.

1) Коротко про головне.

Коротко про головне
Кримські гори розташовані на Кримському півострові. Рослинний і тваринний світ Кримських гір надзвичайно різноманітний. Чимало рослин занесено до Червоної книги України.

2) Чи знаєте ви, що...

....у результаті вивітрювання гірських порід на гірському масиві Демерджі у Криму утворилися химерні кам'яні фігури, що нагадують людей, тварин, казкових істот, предмети. Особливої таємничості фігурам надає густий туман. Звідси й назва – Долина привидів.

3) Вправа «Світлофор настрою»

4) Домашнє завдання.

Повторити тему на ст. 149-151, зошит ст. 74 – 75.

Відкрийте інтерактивне завдання за покликанням та кодом.

Код доступу 9698317

<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=9698317>

Повідомити результат.

Роботи надсилайте на Human або на
ел. пошту **lenusya.lysenko@gmail.com**